

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Blanky Chvojové a soudců JUDr. Olgy Petrové a JUDr. Zdeňka Douděry v právní věci žalobce: **OKNOSERVIS, s.r.o.**, se sídlem Brno, Líšeň, Drčkova 2876/17, IČO 25519760, zast. Alešem Dvorským, advokátem, se sídlem Brno, Kopečná 11, proti žalovanému: **JUDr. P. M.**, se sídlem Praha 4, Hvězdova 1716/2b, IČO 68865988, insolvenční správce úpadce BERRY.CZ stavební a obchodní společnost, s.r.o. v likvidaci, se sídlem Praha 2, Máchova 21, IČO 25722743, zast. JUDr. Oldřichem Řeháčkem, advokátem, se sídlem Praha 4, Hvězdova 1716/2b, o zaplacení částky **798.008,72 Kč**, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 28. května 2015, č. j. 47 C 112/2014-61

t a k t o :

I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku o věci samé I. ohledně příslušenství pohledávky **z r u š u j e**, jinak se v tomto výroku **p o t v r z u j e**.

II. Ve výroku o nákladech řízení II. se rozsudek **m ě n í** jen tak, že jejich výše činí 57.112 Kč a platební místo je k rukám JUDr. Oldřich Řeháčka, jinak se v tomto výroku **p o t v r z u j e**.

III. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradu nákladů odvolacího řízení 14.278 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Oldřicha Řeháčka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í

Žalobou došlou soudu dne 20.10.2013 se žalobce s poukazem na § 159 odst. 1 písm. e/ zák. č. 182/2006 Sb., zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (dále jen „insolvenčního zákona“ nebo „IZ“) domáhal na žalovaném zaplacení částky 798.008,72 Kč jakožto náhrady škody, způsobené insolvenčním správcem žalobci jako věřiteli dlužníka BERRY.CZ s pořadovým číslem přihlášky do insolvenčního řízení 64. Protiprávní jednání žalovaného žalobce spatřoval v tom, že žalobce měl zajištěnou pohledávku dlužníka za společností SATES MORAVA, s.r.o., avšak žalovaný, který je vázán podle § 293 IZ pokyny zajištěného věřitele, uzavřel za dlužníka s firmou SATES MORAVA, s.r.o., dne 20.10.2011, bez vědomí žalobce, dohodu o narovnání, čímž možnost žalobci plnit podstatně zkrátil.

Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 18.9.2014 č. j. Nep 4216/2013-23, vydaným bez odůvodnění, rozhodl, že k projednání a rozhodnutí věci jsou podle § 9 odst. 1 o.s.ř., ve znění do 31.12.2013, v prvním stupni příslušné okresní soudy. Současně rozhodl, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Obvodnímu soudu pro Prahu 4.

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně žalobu o uložení povinnosti žalovanému zaplatit žalobci částku 798.008,72 Kč s příslušenstvím zamítl (výrok I.). Současně žalobci uložil povinnost zaplatit žalovanému na náhradu nákladů řízení 71.390 Kč na účet jeho právního zástupce (výrok II.).

Vycházel ze zjištění, učiněných ze spisu insolvenčního soudu sp. zn. MSPH 88 INS 6151/2009. Vzal za prokázané, že žalobce přihlásil do insolvenčního řízení pohledávku ve výši 1,011.230,05 Kč s tím, že v částce 913.886,45 Kč je pohledávka zajištěna zajištěním pohledávky dlužníka za SATES MORAVA, s.r.o., a bylo mu přiděleno pořadové číslo věřitele 62 a pořadové číslo přihlášky 64. SATES MORAVA, s.r.o., přihlásila do insolvenčního řízení pohledávku ve výši 3,050.149 Kč a bylo jí přiděleno pořadové číslo 74. Žalovaný dne 18.2.2010 popřel pohledávku žalobce v rozsahu 200.000 Kč a toto popření vzal dne 9.3.2010 zpět. Soud prvního stupně provedl důkaz dohodou o narovnání ze dne 20.10.2011 uzavřenou mezi žalovaným a SATES MORAVA, s.r.o., a dopisem právního zástupce žalobce ze dne 22.11.2011, jímž žalovanému vytýká, že jej o dohodě neinformoval a nebyl jím vyžádán jeho pokyn a sdělením žalovaného ze dne 25.11.2011, jímž na tuto výtku odpovídá. Dále provedl důkaz návrhem na udělení souhlasu s vydáním výtěžku zajištěnému věřiteli ze dne 11.5.2012 (celková výše pohledávky 1,011.230,05 Kč, zajištěna do výše 913.886,45 Kč, zjištěna do výše 811.230,05) ve výši 97.600 Kč a usnesením insolvenčního soudu ze dne 26.6.2013, jímž byl vysloven souhlas, aby insolvenční správce vydal zajištěnému věřiteli (žalobci) výtěžek v této výši. Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání, ve kterém uplatnil jako odvolací důvod totéž tvrzení, kterým nyní odůvodnil tuto žalobu. Usnesení insolvenčního soudu ze dne 26.6.2013 bylo usnesením Vrchního soudu ze dne 5.11.2013 z formálních důvodů zrušeno a poté bylo vydáno dne 22.1.2014 insolvenčním soudem shodné usnesení, proti němuž se již žalobce nebránil.

Zjištěné skutečnosti soud prvního stupně hodnotil podle přechodných ustanovení - § 3028 odst. 3 zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „NOZ“) s odkazem na § 420, zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „OZ“) ve znění, účinném do 31.12.2013, tak, že žalobce, ač skutková tvrzení uvedl správně a skutkový stav věci byl takto prokázán, z něho vyvozuje nesprávné závěry. Pokud žalovaný namítal, že žalobce se platně nestal zajištěným věřitelem, tak soud prvního stupně deklaroval, že k této námitce nepřihlížel

a vycházel z insolvenčního spisu, ve kterém dal insolvenční soud usnesením ze dne 22.1.2014 jasně najevo, že žalobce zajištěným věřitelem je. Soud se tak zabýval námitkou žalobce, že žalovaný jako insolvenční správce bez jeho pokynu uzavřel dohodu o narovnání, čímž zkrátil majetkovou podstatu úpadce a tím i uspokojení žalobce, coby zajištěného věřitele. Uzavřel tak, že nejen, že insolvenční soud ve svém usnesení ze dne 22.1.2014 shodné námitce žalobce nepřisvědčil a postup žalovaného schválil, ale žalobce, ač odkazuje na § 293 odst. 1 IZ, ani netvrdí, že by před uzavřením dohody o narovnání žalovanému nějaký pokyn udělil. Pokud žalobce následně dopisem ze dne 22.11.2011 vyjádřil svůj nesouhlas s uvedeným postupem žalovaného, tak k tomu soud nepřihlížel a deklaroval, že jednání žalovaného bylo plně v souladu s § 36 IZ. Za popsané situace tak soud dovodil, že nebylo prokázáno, že žalovaný porušil povinnost dle § 293 IZ a ani jinou právní povinnost, takže nemůže být uznán odpovědným za škodu.

Výrok o nákladech řízení odůvodnil s odkazem na § 151 a § 142 odst. 1 o.s.ř. tím, že žalovanému náleží náhrada nákladů, které vynaložil v souvislosti se svým právním zastoupením.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce odvolání a vytýkal soudu prvního stupně nesprávná skutková zjištění a též nesprávné právní posouzení věci. Jako nesprávný hodnotil závěr, že žalovaný neporušil své povinnosti, neboť neměl předem učiněný pokyn, aby smlouvu neuzavíral. K nedostatku pokynu zajištěného věřitele pak poukázal na to, že zprávami, zveřejňovanými v informačním systému insolvenčního rejstříku, byl opakovaně informován, že žalovaný v souladu s § 294 IZ pohledávky vymáhá, takže dospěl k závěru, že takový pokyn není třeba. Až ze zprávy ze dne 19.7.2011 vyplývalo, že žalovaný jedná se SATES MORAVA, s.r.o., o možném smírném vyřešení sporů. Pokud by byly informace žalovaného konkrétnější, měl by žalobce možnost udělit pokyn. Jestliže žalovaný změnil svůj postup, o němž předem zajištěného věřitele neinformoval, měl si od něho předem vyžádat souhlas. Žalobce tak dovozoval, že pokud tak žalovaný neučinil, porušil § 293 a § 37 IZ. Zdůraznil, že uzavřením předmetné dohody o narovnání došlo k zániku téměř celé zajištěné pohledávky, kromě částky asi 100.000 Kč. Dále namítal, že postup žalovaného ohledně uznání pohledávek SATES MORAVA, s.r.o., byl v rozporu s judikaturou. Uzavřel tak, že žalovaný neprokázal důvody pro zproštění odpovědnosti za škodu podle § 37 odst. 1 věta druhá IZ. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně změnil a žalobě vyhověl.

Žalovaný ve svém vyjádření zdůraznil, že nemohl být vázán pokynem žalobce jako zajištěného věřitele, protože žalobce žádný pokyn nevydal. Výtky žalobce, že pohledávku vůči SATES MORAVA s.r.o. nevymáhal, tak to neodpovídá skutečnosti. Uvedl, že tuto pohledávku vymáhal a ukončil její vymáhání nejlepším možným způsobem, tj. rychlým a výhodným smírným řešením. Dále žalovaný s odkazem na judikaturu poukázal na to, že žalobce jako zajištěný věřitel měl sice právo řídit proces zpeněžení svým pokynem, ale bylo jen na něm, zda toho využije. Sám přitom nebyl povinen žalobce vyzvat, aby mu příslušný pokyn udělil, pokud byli účastníci insolvenčního řízení prostřednictvím insolvenčního rejstříku seznámeni s postupem insolvenčního správce při provádění soupisu majetkové podstaty, tedy informováni o tom, že do soupisu byly zapsány i nemovitosti, k nimž je zřízeno zástavní právo k zajištění jejich pohledávek. Dále žalovaný poukázal na to, že za situace, že žalobce jako zajištěný věřitel pokyn nevydal, postupoval v souladu s věřitelským výborem a dohodu o narovnání uzavřel až po udělení souhlasu tohoto orgánu, který chrání společný zájem všech věřitelů (§ 58 odst. 1 IZ). Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně jako správný potvrdil.

Odvolací soud se tak nejprve zabýval částí výroku o věci samé I., jímž bylo rozhodnuto o příslušenství pohledávky, z hlediska § 103 o.s.ř. Vzhledem k tomu, že žalobce příslušenství pohledávky nepožadoval a není tak rozhodnutí soudu prvního stupně v tomto rozsahu kryto žalobou, odvolací soud jej v tomto rozsahu, pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení (§ 104 odst. 1 o.s.ř.) bez dalšího zrušil.

Poté odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o.s.ř.), v systému neúplné apelace (§ 205 a § 205a o.s.ř.), aniž nařizoval jednání (§ 214 odst. 3 o.s.ř.) a odvolání neshledal důvodným.

Soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek podkladů a učinil z nich správná skutková zjištění. Odvolací soud tak zcela vycházel ze skutkového stavu věci, jak jím byl zjištěn. Pokud žalobce v odvolání vytykal soudu prvního stupně nesprávná skutková zjištění, tak je nijak nekonkretizoval, přičemž skutkový stav věci byl soudem prvního stupně prokázán shodně se žalobcovým tvrzením uvedeným v žalobě.

Rovněž právní posouzení věci soudem prvního stupně je správné, když je třeba především vycházet ze zákona č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), který je ve vztahu k občanskému zákoníku ve vztahu speciality.

Podle § 159 odst. 1 písm. e/ IZ incidenčními spory jsou spory o náhradu škody na majetkové podstatě vzniklé porušením povinností insolvenčním správcem.

Podle § 37 odst. 1 IZ insolvenční správce odpovídá za škodu nebo jinou újmu, kterou dlužníku, věřitelům nebo třetím osobám způsobil tím, že při výkonu své funkce porušil povinnosti, které jsou mu uloženy zákonem nebo rozhodnutím soudu, jakož i tím, že při jejich výkonu nepostupoval s odbornou péčí. Této odpovědnosti se insolvenční správce zproští, jen když prokáže, že škodě nebo jiné újmě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které po něm bylo možné spravedlivě požadovat se zřetelem k průběhu insolvenčního řízení.

Podle § 37 odst. 2 IZ insolvenční správce odpovídá za škodu nebo jinou újmu, která věřiteli s pohledávkou za majetkovou podstatou vznikla tím, že nemohla být uspokojena jeho pohledávka vzniklá na základě právního úkonu insolvenčního správce, této odpovědnosti se insolvenční správce zproští, jen když prokáže, že v době, kdy tento právní úkon činil, nemohl poznat, že majetková podstata nebude stačit k úhradě jím vzniklé pohledávky za majetkovou podstatou.

Podle § 293 IZ ve znění, účinném ke dni uzavření dohody o narovnání, jde-li o zpeněžení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, která slouží k zajištění pohledávky, je insolvenční správce vázán pokyny zajištěného věřitele směřujícími ke zpeněžení, je-li zajištěných věřitelů více, mohou tyto pokyny udělit insolvenčnímu správci pouze společně. Insolvenční správce může tyto pokyny odmítnout, má-li za to, že předmět zajištění lze zpeněžit výhodněji, v takovém případě požádá insolvenční soud o jejich přezkoumání v rámci dohlédací činnosti.

Podle § 293 odst. 1 IZ v platném znění jde-li o zpeněžení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, která slouží k zajištění pohledávky, je insolvenční správce vázán pokyny zajištěného věřitele směřujícími ke zpeněžení, je-li zajištěných věřitelů více, uděluje tyto pokyny zajištěný věřitel, jehož pohledávka se uspokojuje ze zajištění jako první v pořadí. Jestliže zajištěný věřitel neudělí příslušné pokyny ani ve lhůtě určené insolvenčním

soudem, má právo je udělit zajištěný věřitel, jehož pohledávka se uspokojuje ze zajištění jako další v pořadí. Insolvenční správce může tyto pokyny odmítnout, má-li za to, že předmět zajištění lze zpeněžit výhodněji, v takovém případě požádá insolvenční soud o jejich přezkoumání v rámci dohlédací činnosti.

V této právní věci odvolací soud, shodně se soudem prvního stupně, dospěl k závěru, že nebylo prokázáno protiprávní jednání insolvenčního správce, které by bylo v příčinné souvislosti se vznikem škody. Nebylo prokázáno, že by žalovaný porušil své povinnosti, vyplývající ze zákona nebo uložené mu soudem. V době, kdy insolvenční správce uzavřel s firmou SATES MORAVA, s.r.o., dohodu o narovnání, § 293 IZ, na který žalobce odkazuje, neobsahoval povinnost žalovaného předem žalobce jako zajištěného věřitele informovat o svém postupu a předem si vyžádat jeho souhlas. Pouze mu ukládal povinnost řídit se jeho pokyny. V řízení přitom bylo prokázáno (a mezi účastníky o tom též není sporu), že ode dne úpadku dlužníka 18.12.2009 až do dne uzavření dohody o narovnání 20.10.2011 žalobce žalovanému žádný pokyn ohledně zajištěné pohledávky neudělil. Neučinil tak přitom ani poté, co při průběžném zveřejňování postupu správce v informačním systému insolvenčního rejstříku, jak sám uvádí, ze zprávy ze dne 19.7.2011 zjistil, že správce jedná se SATES MORAVA, s.r.o., o možnosti smírného vyřešení věci. Ani podle platného znění § 293 IZ přitom nemá správce povinnost vyzvat zajištěného věřitele k udělení pokynu, ale činí tak insolvenční soud.

Z výše uvedených důvodů tedy ani odvolací soud odpovědnost žalovaného neshledal rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o věci samé ohledně částky 798.008,05 Kč jako správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil.

Ve výroku nákladech řízení odvolací soud napadený rozsudek podle § 220 odst. 1 o.s.ř. změnil jen potud, že úspěšný žalovaný má nárok na náhradu nákladů za čtyři úkony právní služby á 11.500 Kč (příprava a převzetí zastoupení, ústní jednání dne 9.4.2015 a dne 28.5.2015 a vyjádření ze dne 13.5.2015), čtyři režijní paušály á 300 Kč a 21% daň z přidané hodnoty v částce 9.912 Kč, tj. celkem částku 57.112 Kč. Jinak jej v tomto výroku též jako správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil, pouze s upřesněním platebního místa ve smyslu § 149 odst. 1 o.s.ř.

O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 o.s.ř. a § 142 odst. 1 o.s.ř. a v odvolacím řízení úspěšnému žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení. Ty jsou představovány jedním úkonem právní služby (vyjádření) v částce 1.500 Kč, jedním režijním paušálem v částce 300 Kč a 21% daní z přidané hodnoty v částce 2.478 Kč, tj. celkem částkou 14.278 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat **d o v o l á n í** do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 4, pouze však za podmínek § 237 o.s.ř.

V Praze dne 28. ledna 2016

JUDr. Blanka Chvojová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Helena Rezková